

Labklājības ministrija

Sociālās aizsardzības un darba tirgus politikas pamatnostādnes 2021–2027

Dzimumu līdztiesības komitejas sēde
2020.gada 16. decembrī

Labklājības ministrija

"... Solidaritāte ir kas tāds, kas piemīt sabiedrībai."

**Emīls Dāvids Dirkheims
(*Émile David Durkheim*)**

Labklājības ministrija

MAZINOT

ienākumu nevienlīdzību un
nabadzību

Mērķis

**Sekmēt iedzīvotāju
sociālo iekļaušanu**

ATTĪSTOT

pieejamu un individuālajām
vajadzībām atbilstošu sociālo
pakalpojumu un juridiskā atbalsta
sistēmu

VEICINOT

augstu nodarbinātības līmeni
kvalitatīvā darba vidē

Labklājības ministrija

Rīcības virzieni

1.

**ILGTSPĒJĪGA, STABILA UN
ADEKVĀTA SOCIĀLĀ
AIZSARDZĪBA**

3.

**IEKĻAUJOŠS DARBA TIRGUS
IKVIENAM UN KVALITATĪVAS
DARBA VIETAS**

2.

**MODERNA UN PIEEJAMA
SOCIĀLO PAKALPOJUMU
SISTĒMA**

4.

**ATTĪSTĪTA VALSTS
NODROŠINĀTĀ JURIDISKĀ
ATBALSTA SISTĒMA**

**HORIZOTĀLIE SOCIĀLĀS AIZSARDZĪBAS UN DARBA
TIRGUS POLITIKAS JAUTĀJUMI**

Labklājības ministrija

ILGTSPĒJĪGA, STABILA UN ADEKVĀTA SOCIĀLĀ AIZSARDZĪBA

IZAICINĀJUMI

Pieaugošs
nabadzības risks
pensijas vecumā

Dažādi pabalsti
būtiski nemazina
nabadzības risku

Daudzi **nav tiesīgi**
saņemt pabalstus vai
tie ir **mazā** apmērā

Sabiedrības
novecošanās

Finanšu **krīzes**,
neparedzētas
politikas izmaiņas
ietekmē sistēmas
stabilitāti

Vieni no
zemākajiem
izdevumiem sociālai
aizsardzībai ES

Labklājības ministrija

ILGTSPĒJĪGA, STABILA UN ADEKVĀTA SOCIĀLĀ AIZSARDZĪBA

MĒRĶI

Vidējā termiņā	Mērķtiecīgi pārskatīt pabalstus
Ilgtermiņā	Turpināt paaugstināt finansiālo atbalstu Sekmēt, ka sociālās apdrošināšanas sistēma ir noturīga un finansiāli ilgtspējīga Nodrošināt, ka universālā un ienākumu testētā sociālo pabalstu sistēma ir sabalansēta un savstarpēji papildinoša

Labklājības ministrija

ILGTSPĒJĪGA, STABILA UN ADEKVĀTA SOCIĀLĀ AIZSARDZĪBA

Valsts sniegtais materiālais atbalsts
mazina nabadzības risku

➔ **VISMAZ PAR 20%**

Samazinās personu īpatsvars, kuru
ienākumi ir zem trūcīgas
mājsaimniecības ienākumu sliekšņa

➔ **LĪDZ 11%**

Jaunpiešķirto pensiju atvietošanas
līmenis

➔ **2027. GADĀ NAV MAZĀKS KĀ 40%**

KO VĒLAMIES SASNIEGT?

Labklājības ministrija

MODERNA UN PIEEJAMA SOCIĀLO PAKALPOJUMU SISTĒMA

IZAICINĀJUMI

Pieaugošs aprūpes
pienākumu slogs

Pakalpojumi **nav**
pietiekami vērsti **uz**
individuālajām
vajadzībām

Reģionālās
atšķirības sociālo
pakalpojumu klāstā
un kvalitātē

Nepietiekama
speciālistu
sadarbība

Mainīgo vajadzību
savlaicīga
salāgošana ar
pakalpojumu
piedāvājumu un
ilgstspēju

Profesionālu un
kompetentu
cilvēkresursu
nodrošināšana

Labklājības ministrija

MODERNA UN PIEEJAMA SOCIĀLO PAKALPOJUMU SISTĒMA

MĒRĶI

Vidējā termiņā

Nodrošināt **līdzvērtīgu** sociālo pakalpojumu **grozu** reģionos

Pārskatīt sociālo pakalpojumu sniegšanas pieeju un saturu atbilstoši **vajadzībām** un **faktiskajām tirgus cenām**

Veicināt, ka **visās pašvaldībās ir nodrošināts** aprūpes mājās pakalpojums

Nodrošināt invaliditātes noteikšanas sasaisti ar **funkcionēšanas spēju** novērtēšanu

Labklājības ministrija

MODERNA UN PIEEJAMA SOCIĀLO PAKALPOJUMU SISTĒMA

MĒRĶI

Ilgtermiņā

Stiprināt **uzticēšanos sociālajiem darbiniekiem**

Paaugstināt profesionālo kompetenci un **pilnveidot darba metodes**

Uzlabot ilgstošas sociālās aprūpes institūcijās sniegto **pakalpojumu kvalitāti**

Labklājības ministrija

MODERNA UN PIEEJAMA SOCIĀLO PAKALPOJUMU SISTĒMA

Palielinās sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu saņēmēju skaits

➔ **LĪDZ 90% NO KOPĒJĀ SKAITA**

Iedzīvotāju īpatsvars, kuru vajadzības pēc aprūpes mājās pakalpojumiem nav apmierinātas

➔ **SAMAZINĀJIES LĪDZ 25%**

Ik gadu pieaug pilngadīgo personu ar invaliditāti īpatsvars, kurām invaliditāte noteikta pēc metodoloģiski pamatota funkcionēšanas spēju izvērtējuma

➔ **2027.GADĀ 35% NO KOPĒJĀ PILNGADĪGO PERSONU AR INVALIDITĀTI SKAITA**

➔ Paaugstinās sabiedrības uzticība pašvaldību sociālajiem dienestiem

KO VĒLAMIES SASNIEGT?

Labklājības ministrija

IEKĻAUJOŠS DARBA TIRGUS IKVIENAM UN KVALITATĪVAS DARBA VIETAS

IZAICINĀJUMI

Nemainīgs un
augsts ilgstošo
bezdarbnieku un
ekonomiski
neaktīvu
iedzīvotāju īpatvars

Nepietiekami
izmantots personu ar
invaliditāti
nodarbinātības
potenciāls

Salīdzinoši **augsts**
letālo un smago
nelaimes gadījumu
darbā skaits

Nodarbināto
tiesiskā
aizsardzība un
tiesiskā statusa
noteikšana

Arodslimību skaita
pieaugums

Darba tirgus
institūciju
nepietiekama
veiktspēja

Labklājības ministrija

IEKĻAUJOŠS DARBA TIRGUS IKVIENAM UN KVALITATĪVAS DARBA VIETAS

MĒRĶI

Vidējā termiņā	Nodrošināt individualizētu atbalstu bezdarba un ilgstošā bezdarba riskam visvairāk pakļautajām personām Sekmēt darba un privātās dzīves saskaņošanu nodarbinātajiem
Ilgtermiņā	Palielināt nelabvēlīgākā situācijā esošu bezdarbnieku un ekonomiski neaktīvo iedzīvotāju iekļaušanos darba tirgū Nodrošināt drošu un veselībai nekaitīgu darba vidi

Labklājības ministrija

IEKĻAUJOŠS DARBA TIRGUS IKVIENAM UN KVALITATĪVAS DARBA VIETAS

Nodarbinātības līmenis ir palielinājies

**LĪDZ 80%
PERSONĀM AR INVALIDITĀTI – LĪDZ
50%**

Ilgstošā bezdarba līmenis

**NEPĀRSNIEDZ 15% NO VISIEM
REĢISTRĒTAJIEM BEZDARBNIEKIEM**

Smagos nelaimes gadījumos darbā cietušo
un letālos nelaimes gadījumos darbā bojā
gājušo kopējais skaits

**UZ 100 000 NODARBINĀTAJIEM
SAMAZINĀJIES LĪDZ 28,5**

**KO VĒLAMIES
SASNIEGT?**

Labklājības ministrija

ATTĪSTĪTA VALSTS NODROŠINĀTĀ JURIDISKĀ ATBALSTA SISTĒMA, PAPLAŠINOT MAZĀK AIZSARGĀTO PERSONU PIEKĻUVI TIESU SISTĒMA

IZAICINĀJUMI

Trūkst izpratne par
atbalsta mehānismiem
un **juridisku
jautājumu agrinās**
risināšanas
nepieciešamību

Augsts iedzīvotāju
skaits, kam ir
**nepietiekams
juridiskais atbalsts**

Nepietiekama
alternatīvo strīdu
risināšanas
izmantošana

Speciālistu **prasmes**
un institūciju
sadarbība

Valsts nodrošinātās
juridiskās palīdzības
sistēmas attīstības
nepieciešamība

Nepietiekama
izpratne par
digitāliem
risinājumiem

Labklājības ministrija

ATTĪSTĪTA VALSTS NODROŠINĀTĀ JURIDISKĀ ATBALSTA SISTĒMA, PAPLAŠINOT MAZĀK AIZSARGĀTO PERSONU PIEKĻUVI TIESU SISTĒMA

MĒRĶI

Vidējā termiņā	Paaugstināt izpratni par juridisku jautājumu esību un nepieciešamību tos risināt agrīnā stadijā Attīstīt mazāk aizsargāto personu interesešu un tiesību aizsardzību Palielināt digitālo risinājumu izmantošanas īpatsvaru Paaugstināt speciālistu kompetenci un veicināt efektīvu institūciju sadarbību
Ilgtermiņā	Mazāk aizsargāto personu piekļuves tiesiskumam nodrošināšana

Labklājības ministrija

ATTĪSTĪTA VALSTS NODROŠINĀTĀ JURIDISKĀ ATBALSTA SISTĒMA, PAPLAŠINOT MAZĀK AIZSARGĀTO PERSONU PIEKĻUVI TIESU SISTĒMA

**KO VĒLAMIES
SASNIEGT?**

**STIPRINĀTA SABIEDRĪBAS
PIEEJA TIESISKUMAM**

Labklājības ministrija

HORIZOTĀLIE SOCIĀLĀS AIZSARDZĪBAS UN DARBA TIRGUS POLITIKAS JAUTĀJUMI

IZAICINĀJUMI

Sociālai **realitātei** atbilstoši, proaktīvi, digitalizēti un optimizēti procesi un pakalpojumi

Reti tiek veikts politikas **ietekmes izvērtējums**. ES **dzimumu** līdztiesības **indekss** Latvijā ir **zems**

Kvalitatīvas un savlaicīgas informācijas/ datu, mūsdienīgu tehnoloģisko platformu pieejamība

Kvalificēta darbaspēka piesaiste

Zema nozarē strādājošo **atalgojuma** konkurētspēja ar citām valsts pārvaldes institūcijām un privāto sektoru

Darbinieku profesionālās **izdegšanas riska** palielināšanās

Labklājības ministrija

HORIZOTĀLIE SOCIĀLĀS AIZSARDZĪBAS UN DARBA TIRGUS POLITIKAS JAUTĀJUMI

MĒRĶI

**Vidējā
termiņā**

Optimizēt nozares darbības procesus

Uzlabot **pakalpojumu pieejamību**

Īstenot **mērķtiecīgus pasākumus** dažādas jomās vīriešu un sieviešu vienlīdzīgu iespēju un tiesību sekmēšanai

Pārskatīt sociālās aizsardzības un darba tirgus institūciju **nodarbināto plānošanas sistēmu**

Celt sociālajā jomā nodarbināto **darba nozīmīgumu un prestižu**

Labklājības ministrija

HORIZOTĀLIE SOCIĀLĀS AIZSARDZĪBAS UN DARBA TIRGUS POLITIKAS JAUTĀJUMI

MĒRĶI

Ilgtermiņā

Sociālo pakalpojumu sniedzēji nodrošināti ar **koplietošanas platformu** funkcionalitāti

Jebkuras politikas plānošanā, īstenošanā un uzraudzībā iesaistītajiem ir **izpratne** par sieviešu un vīriešu, kā arī personu ar invaliditāti vienlīdzīgām tiesībām un iespējām

Panākt ilgstošo **vakanču samazinājumu** sociālās aizsardzības un darba tirgus institūcijās

Sociālās aizsardzības un darba tirgus politikas plānošanai ir pieejami **savlaicīgi, regulāri, ticami un kvalitatīvi dati**

Labklājības ministrija

HORIZONTĀLIE SOCIĀLĀS AIZSARDZĪBAS UN DARBA TIRGUS POLITIKAS JAUTĀJUMI

Dzimumu līdztiesības indekss Latvijai

➔ **NAV ZEMĀKS PAR 60**

Sociālās aizsardzības un darba tirgus institūciju nodarbināto novēršamās mainības līmenis

➔ **NEPĀRSNIEDZ 25 % GADĀ**

Sociālās aizsardzības un darba tirgus institūciju nodarbināto īpatsvars, kuriem ir profesionālās izdegšanas pazīmes

➔ **NEPĀRSNIEDZ 30 %**

Paaugstināts sociālās aizsardzības un darba tirgus institūciju nodarbināto atalgojums

➔ **VISMAZ VIDĒJI 100 % NO MAKSIMĀLĀS SKALAS**

Digitalizēti pakalpojumi

➔ **VISMAZ 50 % APMĒRĀ**

KO VĒLAMIES SASNIEGT?

Labklājības ministrija

PLĀNOŠANAS DOKUMENTI

Sociālās aizsardzības un darba tirgus politikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam

Bērnu, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādnes 2021.–2027. gadam

- ➔ **Plāns** ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām īstenošanai Latvijā **2021.-2023.gadam**
- ➔ **Plāns** sieviešu un vīriešu vienlīdzīgu tiesību un iespēju veicināšanai **2021.-2023.gadam**
- ➔ **Plāns** sociālo pakalpojumu attīstībai **2021.-2023.gadam**
- ➔ Darba aizsardzības jomas attīstības **plāns 2021.-2023.gadam**
- ➔ Bērnu un ģimeņu politikas **plāns 2021.-2023.gadam**

Labklājības ministrija

TURPMĀK

Publiskā apspriede līdz 30.12.2020.

Priekšlikumi jāsniedz uz:

- lm@lm.gov.lv
- tm.kanceleja@tm.gov.lv
- sanita.vasiljeva@lm.gov.lv
- eva.krjukova@tm.gov.lv

Dokuments atrodas:

<https://www.lm.gov.lv/lv/lm-dokumentu-projekti-0>

Labklājības ministrija

www.lm.gov.lv

Twitter:@Lab_min

Flickr.com:Labklajibas_ministrija

Youtube.com/labklajibasministrija